

Aleg. 203.

Sprawozdanie

komisyi administracyjnej z wniosku p. Kramarczyka, petycyi c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego L. 167 i petycyj L. 1006, L. 1007 i L. 1106, domagających się zmiany niektórych postanowień dotyczących zarazy pyskowej i racicowej.

Wysoki Sejmie!

Życzenia, które znajdują wyraz we wniosku p. Kramarczyka i w pomienionych petycyach streścić się dają w następujących punktach:

P Kramarczyk domaga się:

a) Zniesienia rozporządzenia ministeryalnego z 29. marca 1889 r. i przywrócenia wolnego handlu zwierzętami rogatemi i nierogatemi;

b) swobody handlu trzodą chlewną we wszystkich niezarażonych miejscowościach kraju, nie wyjmując pasu granicznego;

c) zmiany odnośnych do §§. 20. i 26. ustawy z 29 lutego 1880 r. postanowień rozporządzenia ministeryalnego z 12. kwietnia 1880 r. w tym kierunku, iżby za pojawieniem się zarazy jedno tylko gospodarstwo zamykane było, do zamknięcia całej miejscowości tylko wtedy się uciekano, gdy w niej 5% gospodarstw zaraza nawiedzi a za kaz targów tylko w tych miejscowościach miał miejsce, w których 5% gospodarstw zaraza dotnęła;

d) zarządzenia, iżby paszporta bydlęce po jednym na dziesięć sztuk przez zwierzchność gminy wystawiane były;

e) urządzenia zakładów kontumacyjnych na stacyach kolejowych w taki sposób, iżby zdrowe zwierzęta od chorych się nie zarażały.

Gmina Rogózno i dziesięć okolicznych domagają się:

f) ograniczania okręgów pomorowych na³ miejscowości zarazą dotknięte lub bezpośrednio z niemi sąsiadujące;

g) zniesienia rewizorów bydła i zarządzenia, że zastąpić ich mają miejscowi oglądacze, że paszporta bydlęce mają być wydawane przez tychże oglądaczy pospołu ze zwierzchnością gminną, że wreszcie żandarmerya kontrolować ma zwierzchność gminną i oglądacza.

Gmina Brzoza i pięć okolicznych wyrażają życzenia zgodne z życzeniami gminy Rogózno a nadto domagają się;

h) ażeby cielęta nie były rozpaloną ceczą żelazną na szyi piętnowane dopóki im rogi nie wyrosną.

Rada powiatowa jarosławska domaga się zgodnie z wnioskiem posła, Kramarczyka, zniesienia zakazu targów i jarmarków i przywrócenia wolnego obrotu w miejscowościach wolnych od zarazy przy równoczesnem uszczupleniu pasa rewizyjnego;

Towarzystwo rolnicze krakowskie żąda :

z) Zmiany ustawy z dnia 29. lutego 1880 w tym kierunku, iżby wykroczenia przeciw jej przepisom, kwalifikowane były nie jako występki lecz jako przekroczenia ;

k) zmiany tejże ustawy w tym kierunku, iżby przy przeprowadzaniu bydła z jednego folwarku na drugi stanowiący z nim administracyjną całość, w pasie granicznym, było dostateczne zgłoszenie ewentualnej zmiany w katastrze bydła, bez oglądania przez oglądacza, certyfikowania przez zwierzchność gminy i wystawiania paszportów na każdą sztukę.

Przechodząc do oceny przedstawionych powyżej żądań, komisya administracyjna podnosi że żądania *a)* *b)* i *f)* znalazły załatwienie po myśli p. Kramarczyka w punktach 1. i 2. uchwały sejmowej z 14. listopada b. r. żądanie *c)* przedstawia się jako załatwione negatywnie w punkcie 1. tejże uchwały. Żądanie *e)* zostało wprowadzie w pełnej mierze uwzględnione punktem 4. rzezczonej ustawy, wszelakoż podnieść tu jeszcze wypada, że zestawienia statystyczne, sporządzone przez sprawozdawcę komisji gospodarstwa krajowego Juliana Kniazia Puzynę, a oddane do dyspozycyi komisji administracyjnej, wraz z odstąpionym jej wnioskiem posła Kramarczyka, wykazują w nader jaskrawy sposób jak dotkliwą klęskę poniósł handel galicyjski wskutek zarządzeń poczynionych w wykonaniu ustawy z d. 29. lutego 1880 r., i jak naglącem jest aktywowanie stacyi kontumacyjnej w Biale, wstrzymane nieuzasadnionem ociąganiem się kolei północnej od położenia szyn na przestrzeni kilkuset metrów, dzielących jej stację w Biale od miejsca przeznaczonego na stację kontumacyjną.

Żądanie *d)* wydaje się komisji administracyjnej uzasadnionem, ponieważ trudno się dopatrzyć powodów, dla którychby kilka sztuk bydła do jednego właściciela należących, a jedno przeznaczenie mających, nie mogło być objętymi jednym paszportem.

Nie mniej uzasadnionem przedstawia się żądanie *h)* gdyż doświadczenie uczy, iż piętnowanie cieląt rozpalonem żelazem, tamuje bez potrzeby rozwój bydłęcia.

Wreszcie nie można odmówić uprawnienia żądaniu *k)* ponieważ ostrożności, wymagane przy przeprowadzaniu bydła z jednego folwarku na drugi gospodarczą całość z pierwszym stanowiący, zdają się komisji administracyjnej za daleko idącymi i dla osiągnięcia zamierzonego celu zbyt zbytecznymi.

Żądanie *g)* poczytuje komisya administracyjna za niemożliwe do uwzględnienia, ponieważ nie można się spodziewać, ażeby zwierzchności gminne rozwinęły w tępieniu zarazy należytą sprężystość, coby pociągnęło za sobą przedłużenie trwania tej klęski, która handlowi bydłęcemu w Galicyi tak dotkliwy cios zadała.

Wreszcie w ocenie żądania *z)* komisya administracyjna wchodzić nie chciała, gdyż wkraça ono treścią swoją w zakres działalności komisji prawniczej, której Wysoki Sejm przekazał do sprawozdania analogiczny wniosek p. Sawczaka.

Dla tych wszystkich powodów komisya administracyjna wnosi :

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

I. Wzywa się c. k. rząd, ażeby wziął pod gruntowną rozwagę, o ileby bez osłabienia skuteczności środków zaradczych przeciw zarazie pyskowej i racicowej, możliwem było

- 1) zarządzić, ażeby kilka sztuk bydła do jednego właściciela należących i jedno przeznaczenie mających, obejmowane były jednym paszportem ;
- 2) zastąpić piętnowanie cieląt rozpalonem żelazem na szyi innym środkiem dla zdrowia i rozwoju bydłęcia nieszkodliwym ;
- 3) złagodzić środki ostrożności przy przeprowadzaniu bydła w pasie granicznym z jednego folwarku na drugi stanowiący z pierwszym administracyjną i gospodarską całość.

II. Petycę c. k. Towarzystwa rolniczego krakowskiego przekazuje się, o ile nie znajduje załatwienia w punkcie trzecim powyższej uchwały, w odpisie komisji prawniczej do sprawozdania.

Lwów 22. listopada 1889 r.

Ziemiałkowski w. r.
Przewodniczący.

Chamiec w. r.
Sprawozdawca.

